

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
továbbá a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hír-
delesek és ezeknek díjai,
alint a felszólamások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 1 korona.

Mérték hitelesítésről.

F. hó 12-én lépett életbe az új mér-
tekhitelesítési törvény. A keresk. miniszter-
nek az életbeléptetés tárgyában kiadott ren-
deletéből közöljük az általános érdekű ren-
delkezéseket.

Hosszmértékeknél hitelesíthetők 20, 10,
5, 2, 1 mtr. és 5 dcm., melyek csak fé-
mekből vagy keményfából készíthetők. Meg-
engedhető eltérések a 2 mtr. farudaknál 2
mm. 1 mtr. esetén 1 mm. Fém mérő rudak-
nál 2 mtr. esetén 1 mm., az 1 mtr. esetén $\frac{1}{2}$ mm.

A folyadék mértékek 50, 20, 10, 5, 2,
1 ltr. 5, 3, 2, 1 dcltr. és 5, 2, 1 centltr,
melyek vas, sárgaréz, vörösréz ónozva, to-
vábbá 2 hltes és kisebb mértékeknél zo-
máncozott vas, nikkal és üvegek lehetnek.
Fából készült folyadékmértékek nem hitele-
síthetők. Első hitelesítés alkalmával ezen
mértékek ürtartalmában nem engedhető meg
nagyobb eltérés, mint 50 ltr. től 1 literig az
egész ürtartalom $\frac{1}{200}$ része. Időszakos hi-
telesítésnél pedig $\frac{1}{150}$ rész.

Szárazanyagok mérésére 5 literig ugyan-
azon fémekekből készült, 5 literestől fölfelé

bármely keményfából készült mértékek hi-
telesíthetők.

Sulymértékeknél hitelesíthetők 20, 10,
5, 2, 1 kgr. 50, 20, 10, 5, 2, 1 dkgr. 5,
2, 1 grm. 50, 20, 10, 5, 2, 1 cgr. 5, 2,
1 mlgr. Ezen súlyok 20 kgr. tól 50 dkgr. mig
öntöttvas és sárgarézből, 20 dkgr. tól 1
grm. ig sárgarézből, 1 grm. tól lejjebb platina,
ezüst, nikkal, ujezüst, alumínium és alum.
bronzból készíthetők. A súlyoknál meg-
engedhető eltérések: 20 kgr. nál 4 grm. 10-nél
2 grm. 5-nél 1 grm. 2-nél 50 cntgr. 1-nél
30 cntgr. 50 dkgr. nál 20, 20-nál 10, 10-
nél 5, 5-nél 4, 2-nél 2 grm. 1 dkgr. nál 15,
5-nél 10, 2-nél 6, 1-nél 4 grm. Egyenlő-
korú rudmérlegek 50 kgr. m. mérőképes-
ségtől 2 dkgr. mig, felső serpenyős mérlegek 20
kgr. mostól 2 kgr. mosig készíthetők.

Hitelesítések a hitelesítő hivatalokban
eszközöltetnek, hová a hitelesítendő mérté-
kek postán, vagy vasuton is beküldhetők.
Felek kívánatára, a megállapított pótdíjak
ellenében a hivatalos helyiségen kívül is
eszközöltetnek.

Közforgalomban lévő mértékek jelenle-
gi hitelesítése 1910. végéig érvényüket vesz-

lik s ujan hitelesítendő.

Folyadék mértékek hitelesítési díjai:
50 ltes 1 k. 20 fill. 20 ltes 80 fill. 10
ltes 50 fill. 5 ltes 30 fill. 2 ltes 20 fill.
1 ltes 12 fill. 5 dcltertől lefelé 08 fill. Szá-
raz mértékeknél ugyanugy.

Külön rendelet szabályozza a hordó
hitelesítést. A hordójelző vizsgát tartozik
tenni, s olyan egyén nem lehet, aki hor-
dókat készít vagy árusít.

Mérték hitelesítő hivatal eddig közelünk-
ben csak Kecskeméten és Szolnokon szer-
veztetett.

Hordójelző hivatalok felállítását a tör-
vényhatóság rendeli el bizonyos kerületek-
ben, ahol annak felállítása indokolt. A hor-
dók a hivatalban, vagy a felek kívánására
azon kívül is jeleztetnek. Kedvező időjárás
mellett a hordók szabadban is jelezhetők.
Új dongával vagy fenékkal ellátott hordók
ujból hitelesítendő.

Boroshordók valódi ürtartalma a ráé-
getett ürtartalomtól osak a következő me-
nyiségig térhet el: 51-től 100 ltrig 0.2 ltr.
101-től 300 ltrig 0.5 ltr. 301 ltr. től feljebb
1 ltr. nál több nem lehet. Hitelesítési díj:

TÁRCA.

Visszaemlékezés.

Gondolatim elbolyongnak
Messze messze tájra . . .
Oly jól esik emlékezni,
Gondolni rája!

Ott messze a hegyek között
Van egy kis falucska,
Tán még most sincs benne több csak
Egyetlen egy utca.

Az az utca is mily görbe
Hepe-hupás szörnyen,
Egyik fele fönt a hegyen
Másik lent a völgyben.

Nem is tudom, mért oly kedves
Ez a falu nékem,
Tán azért, mert gyermekkorom
Napjait ott éltem.

Gondolatim elbolyongnak
Még mindig e tájra . . .
Oly jól esik emlékezni,
Gondolnom rája!

Lucifer.

Az ezred réme.

— Az „Abony” eredeti tárcája. —
Irla: Szász József.

Csikorgó hideg az idő. Fagyos szél száguld
végig az utcában, utközben fel-felkap egy csomó
friss havat, s visítva rohan vele tovább. Ember
alig jár, még a sarki kávéházban is kevesen van-
nak. Odabenn pedig jó meleg idő lehet, nagyon
homályosak nagy ablakai.

A szélső ablak kerek asztalánál közös had-
seregbeli kapitány ül. Jól ismerik a városban;
Komorovesák Jánosnak hívják. Kemény tekintetű,
széles vállú férfi. Nagy fekete bajuszának egyik
ága ég felé meredez, a másik föld felé kíván-
kozik.

Azon a helyen ül esztendőök óta minden
délután. Jaj annak, aki helyét elfoglalja, s külö-
nösen jaj a pincérnek, aki elfoglalni hagyja. Va-

lami tíz esztendő előtt egy szerencsétlen vászon-
ban utazó úgynök ült a helyére, amin olyan nagy
indulatba jött a kapitány ur, hogy a vékony don-
gájú legényt irgalmatlanul kilódította a kávéház-
ból, a pincért pedig néhány pofon kíséretében
utána küldötte.

Se betegség, se vihar nem tudta visszatartani
a kávéházból. Megívott rendesen négy üveg
sört, elszitt két virginiait s nagy füstfelhőket ere-
getve, kinezelt az utcára.

Mit néz, mit vigyáz: jól tudja a garnizon
legénysége. Nem is menne arrafelé Darius minden
kincscéért sem. Még ha utja arra is vinné. Lukább
elkerül a hatodik utcába, semhogy az „ezred
réme”-vel találkozzék. Így nevezték maguk között
Komorovesák kapitányt, mert nevét rendesen ki-
mondani három esztendő alatt se tanulták meg.

Miért féltek, miért rettegtek tőle, erről száz
meg száz történetet beszélnek. Talán nem is igaz
valamennyi . . . Minden beszélnek azonban az volt
a veleje, hogy Komorovesák kapitány gonosz lélek,
aki üldözi, sanyargatja az embereket.

Most negyedik üveg sörét itta már ki, má-
sodik virginiaját is majdnem egészen elszívta.
Vizsla szemekkel tekintett ki az utcára, de nagy
bosszúságára egy lelket se látott. Haragjában az

Sirolin

Emeli az érvágyat és a textusult, meggyőző-
teti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értékelten utazásokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

Dr. H. H. Roche & Co. Basel (Svíc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárak-
ban. — Ára üvegenként 4.— korona.

53 litrig 15 fill. 50 — 150 litrig 25 fill., ezenfelül minden 10 literért 2 fill.

Nem szabályszerűen hitelesített hordókban saját szükségletre, vagy ajándékba küldendő borok szállítása csak hatósági igazolás folytán történhet, amikor a tartalmat és mennyiséget be kell jelenteni.

Csakis oly hordókban szabad a bort forgalomba hozni, melynek hitelesítése két évvel nem régebb. Az még kérdéses dolog, hogy megfog-e engedtetni, hogy a termelő a saját pincéjében a saját — nem a fenti rendelkezésnek megfelelő — edényekben adhatja át a borát s hogy egyáltalán szabad-e más, régebb hitelesítésű hordót pincében tartani.

A hordó tulajdonos szigorú büntetés terhe alatt szavatol a hitelesített ürtartalomért, vagyis a hitelesítő csak addig szavatol, míg az edény a hitelesítés színhelyén van, azután nem; tehát ha a kiszámításnál tévedett, a tulajdonos kárára tévedett, a büntetés a tulajdonost éri. Tehát meg kell még külön valami úton módon neki is mérni, mielőtt elvinné, mert másképp lamentálhat akár ítélet napig.

Még sok minden terhelhetés jár az új törvénnyel, amit csakis szövetségi alapon lehetne könnyíteni, s ami indokoltá teszi mult számunk vezércikkében foglaltak mérlegelését.

Nyilvános nyugtázás

a református egyház által 1909. január 5.-én rendezett jótékony célú tea-estély felülfizetéseiről.

Leib Vilmosné (Cegléd) 20 kor., Szánthó Elek, dr. Györe Pál, Szarka Sámuel, K. A., Beliczey Tiborné 10 k.; Kassa Sándor orvos, Lévy Mihály, Varga János 8 k. 80 f.; Lang Oszkar, Reinle János, Varga Mihály, dr. Hirn Márton, dr. Thaly Gábor, Szegedi István, Hegedüs Vilmos 7

k.; Teszary László 5 k. 80 f.; Varga László Kovács, Lendvai Pál, Kardos László, báró Harkányi Frigyes, Komáromy József, Malatinszky Sámuel, özv. Márton Ferencné, dr. Márton Lajos, Hay Mór, Homoky István, özv. Salamon Miklósné, Pinter Gyula, Szaitz Gábor, Véli Miksa, Nick Gyula, Meggyesy József, Baik Gyula, Löffler Miksa, Nagy Lajos, dr. Madarász Adorján, Nagy András nyerges, Müller Mór, özv. Márton Ádámné, Végi Sándor (Cegléd), Sivó Miklós, dr. Révész Géza, Barkó István, Milus János (Cegléd), Glatz Béla 5 k.; Beck Aladár 4 k. 80 f.; Dobozi Gyula, özv. Hints Józsefné, Karizs János, Havas Sámuel, Altman Sámuel, özv. Maloveczky Ferencné, Varga Sándor 4 k.; Györe Győző, Kostyán József 3 k. 80 f.; Hoji Nándor, Hints József, Vámos Izidor, özv. Dobozy Gaborné, özv. Altman Gyuláné, özv. Weisz Adolfné, dr. Blumgrund Naftali, Kernáts István, M. Dobozi Mihály 3 k.; Havas Ignác, Györe S. János, Retkes József, Schmied kapitány 2 k. 80 f.; Pusztay János 2 k. 40 f.; Rühmóvszky Antal, özv. Korez Pálné, Gelez Lipót, özv. Arany Sándorné, Molnár Lajos, Szabó Sándor, Király Antal, Molnár András, Fábian István, Biró Pál, Buzás Danielné, Pap Péter, Veisz Sándor, id. Tóth Ferenc, Vaján Lajos, Vaján hadnagy, Guoth Sándor, Balázs Gyula, Halmi Károly, Kassa Gyula, Vajda Adolf, Márton István, Wiener Ida, Tóth József gépész, Perényi Ignác, Schvarev Zsuzsi, Pokorny Frigyesné, Bauck Adolf, Gáspár Pál, Neumann Ignác 2 k.; Havas Ignác, ifj. Macó József, dr. Halmi István 1 k. 80 f.; Tóth István 1 k. 40 f.; Tóth Kálmán, Feké Juliska, Feké Mariska, Dobozi István B., Csutak János, Király Sándor, Györe János I., Lipthay György, Buzás Daniél, Varga Péter ifj., Gál Ferenc, Bán Mihály ifj., Varga György, Norman Géza, Szandi Pál, Szücs István, Kapala Albert, özv. Kovács Gyuláné, Tóth István, Piek Sándor, Lőrinczi Gábor 1 k.; dr. Szentkirályi István, Márton István, Varga Pál, Györe I. Pál, Kulesár Mórné, Kende Ernő, Konyecsnai Arthur, Rosenzweig Lipót, Benedek Zoltán, Tóth József örmester, Retkes Daniél, Balog Ferenc, Szita István, Varga András, Molnár Zsigmond, Flégnér Géza, Berkó János, Battik Miklós, N. N., Battik N., Dobozi József, Tarr Rezső, Szakáll Lajos 80 f. Csizmadia Mariska és Rózsika, Vida Róza és Fánika, Beviz Mihály, Varga László, Nyiri Daniél, Kapala Károly, Boldizsár István 60 f.; Cseri László 50 f.; Fehér János, Vitek Márton, Molnár János, ifj. Kovács Balázs 30 f., Varga Pál 20 fillér.

Teszary Ferenc
ellenőr.

Dobozy Kálmán
pénztárnok.

Alulírottak, előreboacsátva e nyilvános nyug-

tázást, egyháznak nevében halás köszönetet mondunk úgy a felülfizetőknek, mint az estélyen jelen volt összes kedves vendégeinknek, kik jelenlétükkel a jótékony célú mulatságnak erkölcsi, filléreikkel pedig anyagi sikerét mozdították elő.

Köszönetünket azonban ezzel még nem zárhatjuk le. Úgy az erkölcsi, mint az anyagi siker létrehozásában részesek voltak azon jótékony egyháztagsaink is, kik szívesen nyújtott adományaikkal megterítették a barátság asztalát, hogy miután a lélek, a hangverseny számai alatt megnyerte a maga táplálékát, jogaihoz jusson a test is az izletes ételek és italok élvezetében. Az első minőségű jó borok Dobozy Kálmán, Szabó Sándor, Kassa Sándor orvos, Teszary László, Feké Mihály, Fábian István, Temesközy Gerzson, Muthó József, Király Ferenc, Cseri István és özv. Arany Sándorné pincéinek szereztek becsületet. A változatos ételeket pedig következő egyháztagsaink szolgáltatták: Reinle János, Teszary Lászlóné, dr. Thaly Gábor, Totth Kálmán, Fábian István, Biró Pál, Pap Péter, Szabó Sándor, Király Ferenc, Guoth Sándor, Szabonyi András, Feké Mihály, Szikszay Pál, Cseri István, Totth István, özv. Vörös Károlyné, Molnár Andrásné, dr. Szentkirályi István, Pályi Sándor, özv. Arany Sándorné, Inrek János, Szakáll Lajosné, özv. Szücs Eudréne, özv. Márton Ádámné, Kassa Sándor ispán, özv. Korez Pálné, Kassa Gábor, özv. Buzás Danielné, Györe Mózes, Kernáts István, Fehér János, Györe J. János, Váradai Sándor, Tóth András, Molnár Bela, Retkes J. Sándor, Retkes S. Sándor, Retkes S. Lajos, Retkes S. János, Nemes Gábor, Kiss Ferenc, Fördös Károly, Papp Endre, Dobozi S. István, Piros János, Varga Péter, Varga Pál, Retkes Elek, Szandi Pál, Hoji Nándor, Gál Ferenc, Meggyesy József, Varga János (Szolnok), Dobozi György, Varga Sándor, Malatinszky Soma, özv. Torma Istvánné, Kapala Albertné, M. Dobozi Mihály, D. Varga László, Dobozi B. István, ifj. Macó József, Kassa Gyula. Elelmiszerek beszerzéséhez pénzbeli adománnyal járultak: Nagy Lajosné, id. Macó József, Polnis János, özv. Lőrinczy Gaborné, Koncsák János, S. Dobozi József, Nyiri Daniél, Dobozi Mihály es., Kiss András, Dobozi Pál, Pólya László, Mladoneczky György, Retkes László.

Külön ki kell emelnünk derek háziasszonyaink s házi kisasszonyaink fáradságát s mindenre kiterjedő gondosságát, mely által lehetővé vált, hogy a különben tágas, de ez alkalommal szűknek bizonyult helyiségben az étkezés ideje alatt mindenek ékesen és jó renddel menjenek végbe s vendégeink igényei kielégítenek. Ők voltak azok, akik az előző napok sok fáradságai után, egész éjjel lankadatlan buzgalommal végezték háziasszonyi s felszolgálói szép, de nehéz

időt átkozta s szidta a katonákat, akik még az időtől is megijednek. Éppen fizetni készült, mikor a sarkon egy hórihorgas baka alakja tűnt fel. Fejét vállai közé huzta, kezét szellős köpönyege zsebébe mélyesztette. A kapitány rögtön felismerte:

— Hisz ez Ollós Géza, a professzor ur, — dörmögte — ugyan mit keres ez ilyenkor az utcán?

Ollós Géza végzett tanár volt és önkéntes Komorovesák kapitány századánál. Valahonnan az Alföldről került a horvát fővárosba, ahol akkor az ezred feküdt s ahol egy lelket se ismert. A kapitány nem szerette az uri katonát: az önkéntest. Ollós Gézát pedig valósággal gyűlölte. Miért? Ennek csak ő a megmondhatója. Amint a szemé elé került, úgy pocsekra szidta, hogy sokszor alig ismert magára.

Az önkéntes gyanútlanul közeledett az ablak felé. Mikor odaért, ösztönszerűleg betekintett a kávéházba. Egyszerre holt ember lett szegény. Maga előtt látta az ezred rémet, akiről azt beszélték tarsai, hogy betegesen fekszik lakásán. Tovább akart menni, de nem vitte a lába, köszönni akart, de nem mozdult a keze. Úgy állott ott, mintha a földre verték volna.

A kapitány ur vérfagyasztó tekintettel méregette végig a hadfit. Borzasztó méreg kavargatott benne, mert bajuszának mind a két ága rettenetesen rángatózott. Intett a megrémült embernek, aki ekkorára magához tért, bement a kávéházba.

— Hol esavarog maga tanár ur? — förmedt rá. — Vagy ha már esavarog, miért ilyen báli cipőkben, s ilyen magas gallerral?

Az önkéntes zavarában a báli cipőkre tekintett, de csak azt a bakancsot látta a lábán, melyet októberben az örmestertől kapott. Még a

szeg is benne volt a talpában, még a patkó is esőrömpölt a sarkán. Erről szólni azonban nem mert a kapitány urnak.

— Micsoda tanár maga odahaza?

— A matematikát s a fizikát adom elő, jelentem alásan.

— No, az gyönyörűség lehet. Szeretném most megmutatni, micsoda tanárjak van a fizikából s a matematikából. Most pedig egy-kettő, forduljon vissza a kaszárnyába, én is mindjárt ott leszek s majd ott meghallja a többit!

Inkább ment volna a pokolba, mint kaszárnyába. Ezer ördög kínzását szívesebben elviselte volna, mint Komorovesák kapitány egyszeri szidását. De elment, mert ezt a parancsot kapta. A regulának pedig engedelmeskedni kell.

Mi történik vele: ezen nem igen volt ideje gondolkozni. Nyomában volt az ezred réme. Fekete bajuszát fehérre lepte a hó, fehér volt még a szemöldöke is. Szeme azonban felelmes sötétlen villogott:

— Tud-e vivni, professzor ur? — dörgött az önkéntesre.

— Mindent tanultam, de ezt nem, kapitány ur.

— Nem? Úgy meg kell tanulnia. Micsoda katona maga, ha még fegyvert se tud forgatni és micsoda tanár, ha még ezt se tanulta meg? Mától fogva a szuronyvivást fogja minden nap gyakorolni. Megértette?

Ezzel előhozott két háromméteres dorongot s előhívott egy izmos szakaszvezetőt. A dorongok vége ronggyal voltak betakarítva, mintha az által nem fájna annyira az ütés.

— A tanár ural gyakorolja a szuronyvivást. Ne sajnálja, csak üssön rá, éppen úgy, mint a cigány trombitásra szokott. A tanár ur is csak olyan katona, mint a többi. A szakaszvezető a

szó szoros értelmében megfogadta a parancsot. Kezébe vette az egyik dorongot, a másikat Ollós-nak adta, aztán nekirohant s kétszer-háromszor úgy mellbecsapta, hogy megtántorodott. A kapitány azonban talpra parancsolta, s ebben a formában tovább folyt az oktalan oktatás. Mikor fel óra múlva vége szakadt, szegény Ollós Géza talán ember sem volt már.

— No látja professzor ur, ezt kell megtanulnia. Ez többet ér a világ mindefféle filozoftréniénél s nagyon üdvös hatással van az egészségre is. Most menjen, tanuljon, majd holnap folytatjuk ismét a szuronyvivást.

Folytatták is, heteken keresztül. Ollós Géza azonban ekkorra sem tudta megtanulni. Kantot, Schoppenhauert nagyon jól megtanulta, de a szuronyvivást sehogy se tudta megtanulni. Hej de sokat szenvedett ezért a kapitány urtól!

Sok rosszhoz hozzászokik az ember. Ollós Géza is hozzákezdett már szokni a szuronyviváshoz. Eszevete ezt azonban Komorovesák kapitány s újabb kínzási módon törte a fejét.

Azt hallotta, hogy a professzor körül minden társaságot, a táncot pedig gyűlöli. Bolondságnak, komoly emberhez nem valónak tartja. Pokoli ötlet villant meg agyában. Esméjének pompáságán ő maga hangos kacajra fakadt.

Másnap keményen ráparancsolt, hogy azok az estélyeken, bálokon, ahová a tisztikar hivatalos, ő is minden alkalommal okvetlen megjelenjen.

— Ön természetesen nem azért lesz ott, hogy a szép leányok körül legyeskedjék, — tette hozzá, — hanem azért, hogy azokat mulattassa, akiket senki sem mulattat. Csak aztán vigyázzon, szégyent ne hozzon a századra.

(Folyt. köv.)

tisztüket. Megérdemlik, hogy ideiktassuk az ő díszes névsorukat is, mely a következő: Cseri Istváné, Dobozy Kálmáné, Feké Mihályé, Fördös Karolyné, Győre Mózesné, Kássa Gyuláné, Kiss Ferencné, Papp Endréné háziasszonyok; Feké Juliáné, Kássa Joláné, Molnár Katica, Retkes Rózsika, Piros Emike, Piros Mariska, Szabó Gizike, Szűcs Margit, Szűcs Giziko házi asszonyok.

Végül kötelességünknek ismerjük e helyen is kifejezni köszönetünket a hangversenyek közreműködőknek, jelesen: Szabó Gizike kisasszonynak, Koller Ferenc vendégművész urnak, Király Ferenc és Kiss Gábor urnaknak, nagyjértékű szereplésükért, továbbá Kiss Ferenc rektor urnak az énekkar sok fáradságot és odaadást igénylő betanításáért s szakavatott, ügyes vezetéséért; nemkülönben a kartagoknak lelkes munkájukért. Hevitse lelkeiket továbbra is egyházunk s a magyar dal szerelmé! Az estélyi erkölcsi és anyagi sikerének létrehozásában buzgólkodó összes munkásaink találják meg jutalmukat abban a felemelő öntudatban, hogy egyházunk veteményes kertjéért, a minden áldozatot megérdemlő iskolánkért esett fáradozásuk. — Üdvözlét jelen volt kedves vendégeinknek!

Tisztelettel s atyafiai szeretettel vagyunk

Abony, 1909. január 14.

a református egyház nevében:

Kiss Zsigmond
lelkész.

Tóth István
: gondnok.

V á l a s z

„Levelek az Ismeretlenhez“ című cikksorozat
író urnak.

Abony, 1909. január hó 10.

A figyelmeztetés sok esetben jó, sőt köszönetet érdemlő cselekedet, ha azzal embertársunkat, a maga idejében, valamely kellemetlenség, vagy baj elkerülésére, elhárítására felhívjuk; de most a figyelmeztetésre nincs szükség, minthogy én már a multkor jeleztem, hogy csak később fogok „A szülő és az iskola“ című fejezetben foglalt állítások egy némelyikéhez hozzájárulni. — Ezen kijelentésem, úgy látszik, Ön figyelmen kívül hagyta, azt híven, hogy az egész cikksorozatra óhajtom reflexióimat kiterjeszteni. Ilyen kijelentést nem tettem. Ilyen szándekom nincs. Sokkal jobban respektálok az írói jogot, sem hogy az ellenük nélkül kirohanást intéznék. — A sajtószabadság korát éljük. A felelősség teljes tudatában írhat mindenki aki tud azt és annyit, amennyit akar — ha a szerkesztő is vállalja a szolidaritást a nyilvánosság elé bocsájtandó közleményekért.

Kilátásba helyezett hozzászólásomból ne következtesse azt, kérem, mintha én nem szívesen látnám munkatársaink illusztris gárdájában. Sőt éppen az ellenkezőjét mondtam. Igenis örömmel látom én is Önnek lapunk hasábjain kifejtett irodalmi működését, mert ezen tényben a tehetség megnyilatkozását konstatalem, mert Önben egyiket ismertem fel azoknak, akik belátják azt, hogy ily szerény határok és mostoha viszonyok között mozgó orgánus, mint a mi lapunk, a szellemi támogatásra is nagyon rá van utalva, evidens dolog lévén az, hogy huzamos évek óta, hetek és hónapokon át, maga a szerkesztő a főmunkatársak kal együtt látja el a lapot közleményekkel jórészt.

Nem állhat tehát érdekében a szerkesztőség egyik beltagjának sem, úgy nekem sem, a munkatársak jó hiszemű cikkei ellen támadólag fellépni, vagy terrorizmust gyakorolni.

Hogy azonban megis megjegyzéseket voltam bátor tenni „A szülő és az iskola“ című fejezetben található néhány állításra, oka abban leledzik, hogy ama állítások egészben, nagy részben merő ellentétben vannak a népoktatási elvekkel. Ha én ezekre a téves nézetekre szakvéleményt nem nyilvánítanék, méltán kiérdemelném felettes tanügyi hatóságomtól és pályatársaimtól az elítélő bírálatot.

Ezeket előrebocsájtva s ragaszkodva azon ígéremhez, hogy csak később fogok a jelzett téves állításokra válaszolni: tölem nyugodtan írhatja tovább cikksorozatát. Nem fogom háborgatni. Tisztelettel:

Veverán István,

MI UJSÁG?

— A jótékonyabb teréről. Számít-

lan példáját mutatta már özv. Kopeckzy Mórné urnő ama jó cselekedeteknek melyekkel a hit, élet, a művelődés fejlődését előmozdítani és a szenvedő emberiség nyomorúságát enyhíteni törekedett. Saját életében, tiszteletre méltó hozzá tartozóinak életében minden nevezetesebb évfordulót felhasználva arra, hogy nemes lelkeknek és áldott jó szívűnek sugallatát követve meghozza áldozatát a jótékonykodás oltárán, melyre nevét e város fejlődésének története s még ezen kívül eső más jótékony intézmények is rég felvésték. Most is, 90-ik születés napja alkalmával az emberiség szenvedéseire gondolt s városunk kórházának 50 koronát, a szegényháznak 50 koronát, a József főherceg szanatoriumnak 100 koronát és az Erzsébet szanatoriumnak 50 koronát adományozott. Áldja meg érte a mindenható Isten.

— **Halálozás.** Súlyos gyász eset érte a Véli családot. Veli Sámuelnek, a ceglédi gőzmalom igazgatójának 21 éves fia, Veli Ferencz joghallgató f. hó 11 én hosszas betegség után elhunyt, temetése szerdán volt nagy részvét mellett. Részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak.

— **Csak egy virág szálat.** Csak egy virágzálat kért halottak napja alkalmából a József Királyi Hercegi Szanatorium Egyesület. A magyar társadalom ritka lelkeséggel körölte föl az egyesület ügyét s büszkén valljuk, hogy vármegyék sorában viszonyaink szerint, ami megvénk sem az utolsó a gyűjtésben. A József Királyi Hercegi Szanatorium Egyesület felkérte lapunkat, hogy a legmélyebb köszönetét tolmácsoljuk a nemeslelkű adakozóknak s egyben felkérte lapunkat arra is közöljük a nemeslelkű adakozók neveit. Az emberbaráti ügy érdekében teszünk eleget az egyesület kérelmének. Járásunkból az egy virágzatra adakoztak: Abony: Járási főszolgabíró gyűjtése 89 kor. 07 f. Glaz Béláné urnő 2 kor. Hoji Nándor 1 kor. Homoky István 2 k. Komáromy Józsefné urnő, Kopecki Ármán 1—1 k. Normann József 4 k. Reine Jánosné urnő 2 kor. Richter Béláné urnő 12 kor. 90 fil. Szan. bizottság gyűjtése 38 kor. 04 fil. Szűcs István, Tantossy Kálmán, Teszary László 1—1 kor. Kocsér: Molnár Béla 2 kor. Takáts Mihály 10 kor. 76 fil. Társaskör 2 kor. Tápógyörgye: Salay József 2 kor. Tápószele: Bieskey Illés, Geszner Gyula 3—3 kor. Tószeg: Bauer Lajos 2 kor. Ujszász: Normann Ignác 50 fill.

— **Jótékony adomány.** Özv. Kopeckzy Mórné urnő 90-ik évfordulója alkalmából a tüdőbeteg szanatoriuma javára 100 koronát adományozott, melyért ez után is fogadjon hálas köszönetemet. Dobozy Kálmáné pénztárnok.

— **A Kossuth bálról.** Mind nagyobb mérvet ölt az érdeklődés az idei Kossuthbál iránt, mely f. hó 24 én fog a Kossuth szálloda összes emeleti helyiségeiben megtartatni s a melyre a Polgári kör és a Társalgási egyesület készséggel voltak szívesek helyiségeiket átengedni. Meghívókért ugy helybeliek, mint vidékiek egyre jelentkeznek, a kik véletlenül nem kaptak meghívókat örömmel bocsát rendelkezésre e lapszerkesztője ama családok részére, kik vidéki ismerőseiket kívánják meghívni. Itt említjük meg hogy a mult bálak alkalmával tapasztalt kiszolgálási hiányokat a rendezőség és az új vendéglős elűntetni igyekeznek s hiszik, hogy e tekintetben panaszra nem lesz ok.

— **Elezámolás.** A helybell „Kath. Olvasóegylet“ f. évi január hó 10 én könyvtára gyarapítása céljából tartott ténemulatságának összes bevétele 142 kor. 50 fil., kiadása 52 kor. 55 fil., volt; így a jótékony célra 89 kor. 95 fil. maradt. Felülfizettek: Ft. Léway Mihály 10 kor. Varga János (bérk.) 2 kor. N. N. 1 kor. 40 fil. Palásty Pál 1 kor. 20 fil. Feké Mihály 1 kor. 20 fil. Falusi Mihályné, B. Szabó József, Varga Béla 1—1 kor. Vonák János 80 fil. Szabados Pál 60 fil. Nagy Sándor 50 fil. Vitek Mártonné, Gáspár Pál, Herédi Béla 40—40 fil. ifj. Juhász Imre 20 fil., kiknek ez után mondok hálas köszönetet. Az egyesület nevében Király Antal elnök.

— **Gyilkosság.** Tápógyörgyén Sinka Mihály jónódu gazdát holtan találtak. A vizsgálat megállapította, hogy Sinka gyilkosság áldozata. A esendőrség széleskörű nyomozást indított és elfogta a Mészáros, Bugyi és Medgyes-családok nyolc tagját, akik ellen alapos gyanu merült föl, hogy a gyilkosságban ők a tettesek. Tekintettel arra, hogy a gyanúsítottak jómódúak, azt hiszik, hogy a gyilkosság boszu műve.

— **A legrettenetesebb földrendés,** mint a milyen a messinai is volt, sem követel annyi áldozatot, mint az idegesség, amely szerinte az egész glóbuszon pusztít az emberek között. De amíg a földindulás elől a meglepett em-

ber alig menekülhet, addig az idegbajt, ha idejében és kellő módon kezeljük, meggyógyíthatjuk. Bárminemű ideges betegségeknek és ezzel kapcsolatban levő bántalmaknak legbiztosabb gyógyítószere a villamosság, mint ezt az „Ingeny könyv“ bon is olvashatjuk, melyet kívántra mindenkinek ingyen és bérmentve küld az Elektro Vitalizer orvosi Rendelő Intézet, Budapest, Károly körút 2. felemelet 50 sz.

— **Az új bortörvény életbeléptése.** Az új bortörvény január elsején lépett életbe. E törvény szerint a bor szeszesítése, cukrozása, mazsolával való javítása tilos. Azt a bort, mely ily módon még e törvény életbe lépte előtt készült, egy évig még forgalomban lehet tartani, csak hogy az ekként készített bort legkésőbb január 31-ig be kell jelenteni az előjárásnál. A törkölybor forgalomba hozatala január 1-től kezdve feltétlenül tilos és törkölybort jövőre csak a kis szőlőgazdáknak és csakis saját házi szükségükre lesz szabad készíteni, még pedig szigorú korlátozások közt.

— **Érdekes statistika.** Az 1908 év első felében történt névmagyarosítással a következő történelmi neveket vették föl: Rádó-ra változtatta 6 Radványi-ra 4 Károlyi-ra 3. Hunyadi-ra 3. Czobor-ra 2. Szentgyörgyi-re 2. Szentkirályi-ra 2. Bánhidra 2. Petőfi-re 2. Perényi-re 2. Véeseire 2. Madarász-ra 2. Palfi-ra 2. Kisfaludira 2. Bezerédi-re, Bánlaki-ra, Beldi-re, Majtényi-re, Pongrác-ra, Szentiványi-ra, Péterdi-re, Berzsényi-re, Pázmány-ra, Rozgonyi-ra, Szemeró-re, Szentirmai-ra, Szenttornyai-ra, Szentmiklósi-ra és Bercsényi-re 1—1. Szomszédvárosunk nevét, Czeplédit — ketten vették föl.

— **Svindli.** Valami Kyl-Kol elnevezés alatt egy titokzatos szer került az utóbbi időben forgalomba, amelynek állítólagos bűvös (alias bűdös) hatása abban áll, hogy belőle egy 30 filléres csomag 1 és fél métermázsra, tehát 6 korona értékű szentet takarít meg. Egy szakember megvizsgálta a Kyl-Kol és rövidesen arra az eredményre jutott, hogy a Kyl-Kol: csil-csal, mert ennek a szernek tüzelő értéke nincsen. Natriumtartalma a lángot sárgára festi és ez okozza azt a csalódást, mintha tőle a tűz jobban égne. A vállalat hirdetéseiben közzételt azon állítás, mintha egy 30 filléres csomag Kyl-Kol 1 és fél métermázsnyi szénmegtakarítással járna, közönséges abszurdum, svindli; még pedig olyan svindli, amelyet talán csak a magyar közönségnek lehet beadni.

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan kövérednek, erősekké és rózsás színűekké válnak, ha a tápláló SCOTT-féle Emulsiót szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emésztik a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

Scott-féle Emulsiót.

Orvosok és bábák az egész föld ke-
reségén állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsió-t,

mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, amelyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fil.

☛ Kapható minden gyógytárban. ☛

Boreladás.

Jó fehér borok 14 forinttól 18 forintig (rizling) eladók Temesközgy Gerzsonnál.

Egy jó családból való fiu nyomdász tanulónak felvétetik lapunk kiadóhivatalában.

Kitűnő szén kapható a vasút álmásnál. Bővebbet a főnökség.

Meghívó.

A „PESTMEGYEI ABONYI TAKARÉKPÉNZTÁR“
1909. január hó 31-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja a Casinó helyiségében
rendes évi közgyűlését,

melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésének tárgyalása; a mérleg megállapítása; a nyereség felosztása és a felmentvény iránti intézkedés.
2. Az igazgató-elnök, 4 ig. tag és 5 felügyelő-bizottsági tagnak 3 évre leendő megválasztása.
3. Esetleges alapszabályszerű indítványok tárgyalása.

Abony, 1909. január hó 16-án.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az alapszabályok 57. §-a értelmében a szavazati jogával élni óhajtó részvényes köteles a közgyűlést megelőző 6 nap alatt az 54. §-ban meghatározott módon saját nevére írt részvényeket az e célra az igazgatóság által kiküldött bizottságnak bemutatni és igazolványát kivenni.

A Pestmegyei Abonyi Takarékpénztár XXXIX. évi zárszámadása
1908. évről.

VAGYON**MÉRLEG-ROVAT.****TEHER**

	kor.	fill.		kor.	fill.
Pénztárkészlet 1908. dec. 31.-én	38440	36	Alaptőke	160000	—
Váltók	382447	57	Tartaléktőke	88756	32
Jelz. bizt. váltók	1126380	—	Nyugdíjalap	23829	04
Jelz. bizt. kötelezvények	561742	—	Betétek	1899546	—
Folyó számlán (fedezettel)	13000	—	Visszleszámitolás	120885	—
Kézi zálog (lombard)	29860	—	Hitelezők folyó számlája	85000	—
Értékpapírok:			„ „ „ „ után kamat	286	88
182400 névért. 4%-os magyar korona járadék			Magyar pénzint. közp. hitelbank részv. társ.	635	47
kötvény á 91-15 166257 k. 60			Átviteli kamatok: váltó, jelz. bizt. váltó és		
3 drb. egész Pesti hazai első			jelz. bizt. kötelezvények után	25379	87
takarékpártári részv. á 18550 k. 55650 k. —			10%-os betéti kamat adó	3847	70
5 db. Magyar pénzint. központi			Előre fizetett haszonbér	225	—
hitelbank részvény á 1000 k. 5000 k. —			Fel nem vett osztalékok	709	—
Különféle sorsjegyek 3018 k. 75	229926	35	Nyeremény-egyenleg	25102	24
Ingatlanok: (Intézeti ház 29800 k. —					
(Gajzágó-féle ingatlan 18000 k. —	47800	—			
Osztrák-magyar bank: giró számlán	539	11			
Felszerelés	770	—			
Különfélék	256	72			
Házbérekövetelés	400	—			
Előre fizetett visszleszám. kamat	408	73			
Kamatkövetelések: folyó számla, 4% os magy.					
korona járadék és kézi zálog után	2231	68			
	2434202	52		2434202	52

TEHER**VESZT. és NYERESÉG-ROVAT.****JÖVEDELEM.**

	kor.	fill.		kor.	fill.
Betéti kamatok	81924	88	Nyereményáthozat a múlt évről	642	31
10 %-os betéti kamat adó	8192	49	Váltó kamatok	103984	50
Fizetések (az igazgatóság és felügyelőbizottság			Jelz. bizt. kötelezvény kamatok	36843	90
évi fizetéseivel)	12717	—	Kézi zálog kamat	2308	56
Adó	3798	45	Folyó számla kamat	946	30
Folyó költségek	3454	57	4 %-os magyar korona járadék kamat	7256	—
Vegyes kamatok: alapok, visszleszám. és hi-			Késedelmi kamat	527	69
telezők folyó számlája után	17392	83	Részvények osztaléka	2450	—
Árfolyamkülömbőség értékpapíroknál	5305	65	Intézeti ház jövedelme	1530	—
Váltó leírás	431	35	Gajzágó-féle ingatlan jövedelme	1000	—
Leltári leírás	90	—	Különfélékből	920	20
Nyeremény-egyenleg	25102	24			
	158409	46		158409	46

Abony, 1908. december hó 31.-én.

VÉLI MIKSA
cégvezető-főkönyvelő.

KOMÁROMY JÓZSEF
pénztárnok.

SZÁNTHÓ ELEK
ig. elnök

RICHTER BÉLA
h. elnök.

GYÖRE MÓZES

HÁY MÓR

DR. MADARÁSZ ADORJÁN.

Ezen zárszámadást részletesen megvizsgáltuk és minden tételében helyesnek találtuk.

Abony, 1909. január hó 13.-án.

NEPPEL FERENC
elnök.

KOSTYÁN JÓZSEF
h. elnök.

GULNER GYULA

HAVAS SAMU

ALTMAN SAMU.